

Sygn. akt II Kp 244/17

PR 2 Ds. 540.2016

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2017r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w Wydziale II Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Laskowska

Protokolant: Monika Bis

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej G.-O. w G. – nie stawił się zawiadomiony prawidłowo

w sprawie:

1. wyrządzenia w okresie od dnia 1 lipca 201r. do 31 lipca 2015r. w G. przez osobę obowiązana do zajmowania się sprawami majątkowymi SM (...) – przez nadużycie udzielonych uprawnień – znacznej szkody majątkowej (...) w G.,

tj. o czyn z art. 296§1 k.k.

2. złożenia w dniu 29 października 2015r. w G. przez osobę działającą w imieniu (...) w G. bezpiecznego podpisu elektronicznego, które zostały przyporządkowane innej osobie,

tj. o czyn z art. 47 w zw. z art. 53 Ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie

elektronicznym.

po rozpoznaniu zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonej (...)

na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej G.- O. w G. z dnia 30 grudnia 2016r. wydanego w sprawie PR 1 Ds. 540.2016 w przedmiocie umorzenia postępowania.

na podstawie art. 306 § 1a kpk w zw. z art. 325a § 2 kpk, art. 329 § 1 i 2 kpk, art. 330 § 1 kpk, art. 437 § 1 i 2 kpk, art. 465 § 1 i 2 kpk

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Prokuratorowi Rejonowemu G. - O. w G. celem dalszego prowadzenia.

SSR Monika Laskowska

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 01.06.2017 r. w sprawie II Kp 244/17

Postanowieniem z dnia 30.12.2016 r. prokurator Prokuratury Rejonowej G. – O. w G. umorzył śledztwo w sprawie:

1. wyrządzenia w okresie od dnia 01.01.2015 r. do dnia 31.07.2015 r. w G. przez osobę obowiązana do zajmowania się sprawami majątkowymi SM (...) - przez nadużycie udzielonych uprawnień – znacznej szkody majątkowej (...) w

G., tj. o czyn z art. 296 § 1 kk, wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk),

2. złożenia w dniu 29.10.2015 r. w G. przez osobę działającą w imieniu (...) w G. bezpiecznego podpisu elektronicznego na poleceniu przelewu do (...) Oddział w G. za pomocą danych służących do składania podpisu elektronicznego, które zostały przyporządkowane do innej osoby, tj. o czyn z art. 47 w zw. z art. 53 Ustawy z dnia 18.09.2001 r. o podpisie elektronicznym, wobec stwierdzenia, że społeczna szkodliwość czynu jest znikoma (na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w zakresie czynu z art. 296 § 1 kk w związku z ustaloną wartością szkody nieprzekraczającą 200.000 zł – nie zostało wyczerpane jedno ze znamion przestępstwa.

Odnosnie czynu opisanego w punkcie 2 decyzji Prokurator stwierdził, że rzeczywiście A. W. swoim zachowaniem formalnie wypełniła znamiona przestępstwa z art. 47 w zw. z art. 53 Ustawy z dnia 18.09.2001 r. o podpisie elektronicznym. Przepis ten dotyczy bowiem każdego przypadku składania bezpiecznego podpisu elektronicznego za pomocą danych służących do jego składania przyporządkowanych do innej osoby, a nie tylko przypadku, w którym podpis ten jest składany bez wiedzy lub wbrew woli osoby, do której dane te są przyporządkowane. Prokurator uznał jednak, że przedmiotowy czyn odznaczał się znikomą społeczną szkodliwością z uwagi na motywację A. W.. Jej zamiarem było bowiem zapewnienie płynności funkcjonowania spółdzielni w sytuacji, gdy z uwagi na treść postanowienia Sądu brak było możliwości funkcjonowania i podejmowania uchwał przez radę nadzorczą spółdzielni, prezes spółdzielni przebywał wówczas na urlopie, a A. W. była jedynym obecnym i działającym członkiem zarządu. Nadto z opinii biegłego rewidenta powołanego przez spółdzielnię wynika, że złożone sprawozdanie finansowe z działalności spółdzielni za rok 2015 jest rzetelne, jasne i sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik pokrzywdzonej (...) w G. zarzucając m.in. brak przeprowadzenia niezbędnych dowodów w sprawie, tj. brak wyjaśnienia kiedy i w jakich okolicznościach A. W. posługiwała się jeszcze podpisem elektronicznym R. M., brak wyjaśnienia podstaw przyznania premii członkom Zarządu mimo braku stosownej uchwały Rady Nadzorczej. Skarżący zarzucił nadto, że niesłusznie uznano, że działania A. W. polegające na podrobieniu podpisu elektronicznego w dniu 29.10.2015 r. oznaczało się znikomym stopniem społecznej szkodliwości, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego, w tym zwłaszcza zeznań A. W. i R. M. oraz Regulaminu wynagradzania członków Zarządu prowadzi do wniosku, że podrobienie podpisu elektronicznego nie miało charakteru jednorazowego, a wypłata premii w dniach: 30.10.2015 r. i 30.12.2015 r. nastąpiła bez wymaganej uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni z wykorzystaniem podpisu elektronicznego przypisanego innej osobie.

Skarżący wniósł o uchylenie postanowienia w całości i przeprowadzenie dowodów z umów o pracę z A. W. i R. M. na okoliczność wysokości i składników wynagrodzenia za pracę, w tym uznaniowego charakteru premii. Ww. dokumenty załączył do zażalenia.

Prokurator wniósł o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia. Odnosząc się do zarzutów skarżącego wskazał, że rzeczywiście A. W. prawdopodobnie również w innych sytuacjach składała podpis elektroniczny – w tym niewykluczone, że również bezpieczny podpis elektroniczny – za pomocą danych, które zostały przyporządkowane do prezesa spółdzielni R. M.. Prawdopodobnie także R. M. zdarzało się składać podpis elektroniczny za pomocą danych przyporządkowanych do A. W.. Bezspornie bowiem ww. osoby udzieliły sobie wzajemnych ustnych pełnomocnictw do tego typu działań i rozwiązanie takie funkcjonowało w spółdzielni przez wiele lat. Jeżeli działania podejmowane przez A. W. miały charakter wielorazowy, to zawsze miały one miejsce tylko w sytuacjach, gdy R. M. przebywał na urlopie albo był chory. Celem ich było zatem zapewnienie ciągłości działania spółdzielni mimo obiektywnej wadliwości przyjętych rozwiązań kontraktowych (umownych) i statutowych. Prokurator zwrócił uwagę, że zgodnie z treścią umowy świadczenia usług bankowości elektronicznej z wykorzystaniem systemu MultiCash z dnia 16.05.2005 r. i załączonej do niej karty wzorów podpisów osób upoważnionych do dysponowania rachunkiem, tylko działając łącznie R. M. i A. W. mogli dokonywać przelewów i byli jedynymi

osobami, które mogły to robić. Każda absencja R. M. paraliżowałaby zatem działalność finansową spółdzielni i niemożliwe byłoby podejmowanie jakichkolwiek decyzji, narażając spółdzielnię na dotkliwe straty finansowe. Aby temu przeciwdziałać A. W. porozumiała się z R. M., że pod jego nieobecność będzie sama podpisywać (elektronicznie) przelewy za niego.

Nie ma zatem potrzeby szczegółowego ustalenia ile dokładnie razy A. W. to czyniła, albowiem zawsze było to w interesie spółdzielni. W związku z tym każde takie działanie A. W. odznaczało się znikomą społeczną szkodliwością, albowiem miało na celu zapewnienie płynności funkcjonowania spółdzielni i nie skutkowało wyrządzeniem jej jakiegokolwiek szkody, co potwierdza opinia biegłego rewidenta.

W ocenie Prokuratora nietrafione są również zarzuty skarżącego, że podpisując elektronicznie za R. M. inne przelewy, A. W. mogła wyrządzić spółdzielni dalszą szkodę.

Sąd zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne w takim stopniu, iż zasługuje na uwzględnienie.

Analiza zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż zażalenie jest zasadne, zaś zaskarżone orzeczenie o umorzeniu śledztwa jest niesłuszne i co najmniej zostało wydane przedwcześnie.

Wskazać należy, iż zgodnie z treścią przepisu art. 297 § 1 kpk do podstawowych celów postępowania przygotowawczego należy m. in. ustalenie, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy, wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych i rozmiarów szkody, oraz zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów dla sądu.

Prokurator dążąc do wypełnienia tych celów winien przy tym wykazywać z urzędu inicjatywę dowodową, stosownie do treści art. 9 § 1 kpk i art. 167 kpk, przy uwzględnieniu art. 4 kpk badać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść sprawcy potencjalnego czynu zabronionego, zgromadzony materiał dowodowy oceniać zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 7 kpk, zaś na podstawie art. 92 kpk za podstawę orzeczenia brać całokształt okoliczności ujawnionych w postępowaniu, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Natomiast w niniejszej sprawie przeprowadzono wprawdzie czynności dowodowe, jednak nie wyjaśniono wszystkich okoliczności i nie podjęto dalszych działań w celu usunięcia wątpliwości rysujących się na tle dotychczas zgromadzonych dowodów. W konsekwencji w ocenie Sądu doszło do naruszenia wskazanych wyżej przepisów, które mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Brak wyjaśnienia kiedy i w jakich okolicznościach A. W. posługiwała się również podpisem elektronicznym R. M. ma w ocenie Sądu znaczenie dla oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu. Należy bowiem ustalić, czy zachowanie A. W. miało charakter jednorazowy, incydentalny, czy też była to praktyka stosowana wbrew zapisom regulującym tę kwestię.

Nadto nie wyjaśniono na jakiej podstawie A. W. przyznała członkom Zarządu premię skoro brak było stosownej uchwały Rady Nadzorczej w tym zakresie.

Rozważyć należy również przesłuchanie w charakterze świadków K. B. i L. S. o co wnosili w pierwszych zeznaniach K. F..

Sąd nie przesądza jakie orzeczenie powinno ostatecznie zostać podjęte w niniejszej sprawie jednakże wydana dotychczas decyzję o umorzeniu postępowania z powyższych względów należało uznać za przedwczesną i konieczne jest uzupełnienie postępowania we wskazany wyżej sposób.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak na wstępie.

SSR Monika Laskowska

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować i zakreślić w wykazie Kp.
2. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć (...) w G., jej pełnomocnikowi – r.pr. K. R. oraz Prokuraturze Rejonowej G. – O. w G. z pouczeniem o prawomocności.
3. Po wykonaniu akta pilnie zwrócić Prokuraturze.

SSR Monika Laskowska